

FÜGGETLEN JELENTÉSI MECHANIZMUS (IRM):

MAGYARORSZÁG ZÁRÓ TANULMÁNY 2013–2014

Reszkető Petra Edina
Budapest Szakpolitikai Elemző Intézet
Záró Tanulmány
First End of Term Report

EXECUTIVE SUMMARY

INDEPENDENT REPORTING MECHANISM (IRM): HUNGARY PROGRESS REPORT 2013-2014

Hungary's action plan complemented its existing anti-corruption programme. 2 out of 5 commitments were completed at the mid-term report and no significant progress was made on the 3 unfinished commitments. Initially, stakeholders welcomed the collaborative consultation process, but changes in the political agenda led to a breakdown in government-civil society cooperation. Going forward, the government will need to re-establish trust, collaborate with stakeholders, and include commitments on transparency and participation

The Open Government Partnership (OGP) is a voluntary international initiative that aims to secure commitments from governments to their citizenry to promote transparency, empower citizens, fight corruption, and harness new technologies to strengthen governance. The Independent Reporting Mechanism (IRM) carries out a review of the activities of each OGP participating country. **This report summarizes the results of the period July 2012 to June 2014 and includes some relevant developments up to September 2015.**

Initially, the OGP process in Hungary was co-ordinated by the Ministry of Public Administration and Justice (MPAJ), whose role was later taken over by the National Protection Service (NPS), an agency under the Ministry of Interior in June 2014. Civil society groups were involved in the Action Plan development as well as in the implementation period. A significant number of the commitments and milestones were carried out by the MPAJ, in cooperation with some state agencies (Hungarian State Treasury, Public Procurement Authority, National University for Public Administration, State Audit Office).

CONSULTATION WITH CIVIL SOCIETY

Countries participating in the OGP follow a process for consultation during development of their OGP action plan and during implementation. The consultation process during the implementation was a centralised process, with most consultation events taking place at the MPAJ or through exchanging comments and recommendations in written form. Due to changes in the general Public Sector Information regulation (in effect, limiting access to public data) the previously most active civil stakeholders opted out of the OGP working group and left this consultation forum as a protest act in Spring 2013. As a consequence of this development two commitments have "lost their importance" since the activist-type NGOs, which left the government working group in 2013, were the commitments' primary champions and responsible for monitoring their implementation. The remaining and most of the former CSO members of the government working group consistently monitored progress on the first action plan. An online public consultation process of the second action plan was launched by the NPS in May 2015 with significant input from NGOs on a variety of issues. The government approved the second action plan in the Government decree 1460/2018 (VII.8).

This report was prepared by Petra Edina Reszkető of the Budapest Institute for Policy Analysis

TABLE 1: AT A GLANCE

NUMBER OF COMMITMENTS: 5
NUMBER OF MILESTONES: 16

LEVEL OF COMPLETION (MILESTONES)

	MID-TERM	END-OF-TERM
COMPLETED:	8	9
SUBSTANTIAL:	2	2
LIMITED:	6	5
NOT STARTED:	0	0

NUMBER OF COMMITMENTS WITH:

CLEARLY RELEVANCE TO OGP VALUES:	5	5
MODERATE OR TRANSFORMATIVE POTENTIAL IMPACT	0	0
SUBSTANTIAL OR COMPLETE IMPLEMENTATION	3	4
ALL THREE (🎯):	0	0

TABLE 2: AT A GLANCE

COMMITMENTS CARRIED OVER TO NEXT ACTION PLAN:	0
MILESTONES SIGNIFICANTLY MODIFIED OR UPDATED TO THE NEXT ACTION PLAN:	5
MILESTONES LEFT OUT OF NEXT ACTION PLAN:	3
UNCLEAR RELATIONSHIP TO NEXT ACTION PLAN:	0

Action Plan Consultation Process

PHASE OF ACTION PLAN	OGP PROCESS REQUIREMENT (ARTICLES OF GOVERNANCE SECTION)	DID THE GOVERNMENT MEET THIS REQUIREMENT
During Implementation	Regular forum for consultation during implementation?	Yes –OGP Working Group (OGP WG)
	Consultations: Open or Invitation-only?	Invitation-only, but open to other/new stakeholders by recommendations of the OGP WG members
	Consultations on IAP2 spectrum	Involve

ABOUT “DID IT OPEN GOVERNMENT?”

Often, OGP commitments are vaguely worded or not clearly related to opening government, but they actually achieve significant political reforms. Other times, commitments with significant progress may appear relevant and ambitious, but fail to open government. In an attempt to capture these subtleties and, more importantly, actual changes in government practice, the IRM introduced a new variable ‘How did it open government?’ in End-of-Term Reports. This variable attempts to move beyond measuring outputs and deliverables to looking at how the practice of governing has changed as a result of the commitment. This can be contrasted to the IRM’s “Starred commitments” which describe potential impact.

IRM Researchers code the “Did it open government?” variable using the same scale as the “potential impact” variable. This allows for comparisons of intention (potential impact) with outcomes government. A variable scale also allows categorization of results along a spectrum, as some commitments may have mixed results. The scale is as follows:

- Worsens: worsens government openness
- None: maintains the same degree of government openness
- Minor: an incremental but positive step for government openness in the relevant policy area
- Major: a major step forward for government openness in the relevant policy area, but remains limited in scope or scale
- Transformative: a reform that has transformed ‘business as usual’ in the relevant policy area by opening government

To assess this variable, researchers establish the status quo at the outset of the action plan. They then assess outcomes as implemented for changes in government openness.

Readers should keep in mind limitations. IRM End-of-Term Reports are prepared only a few months after the implementation cycle is completed and focus on government practice, so the variable does not capture longer term changes and on-the-ground impacts. Second, as with all assessments of OGP commitments, the variable assesses only the outcomes of the commitment. It should therefore not be interpreted as an evaluation of open government on the whole in the national context as the scope of each action.

Assessment of Progress by Commitment

COMMITMENT OVERVIEW	SPECIFICITY				OGP VALUE RELEVANCE				POTENTIAL IMPACT				COMPLETION		MID-TERM		DID IT OPEN GOVERNMENT?				
	None	Low	Medium	High	Access to Information	Civic participation	Public Accountability	Technology & Innovation for Transparency & Accountability	None	Minor	Moderate	Transformative	Not started	Limited	END OF TERM		Worsens	None	Minor	Major	Transformative
															Substantial	Complete					
1. Fiscal data			X		X					X						X			X		
2. Public procurement data				X	X					X						X			X		
3. Disclosure obligation compliance					X	X				X			X					X			
4. Public sector integrity control system						X	X			X					X				X		
5. Anti-corruption and integrity dissemination strategy					X	X				X			X					X			

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

FÜGGETLEN JELENTÉSI MECHANIZMUS (IRM): MAGYARORSZÁG ZÁRÓ TANULMÁNY 2013-2014

Az első magyar OGP akcióterv a korábban elfogadott Korrupció-megelőzési Program vállalásait egészítette ki. A Kormány, az Előrehaladási Jelentés elkészültéig, öt vállalás-csoportból kettőt teljesített, a maradék három vállalás esetén csak mérsékelt előrehaladásról lehet beszámolni. A kétéves periódus kezdeti szakaszát jellemző kormányzati és nem kormányzati szféra közötti együttműködés bizakodásra adott okot. Különböző okok végül néhány hangadó szervezet kormányzati munkacsoportból való kilépéséhez vezettek. A kormány legfőbb feladata, hogy javuljon a nem kormányzati szereplőkkel való együttműködés, a kölcsönös bizalom és hogy az egyes vállalások végrehajtásával is bizonyítsa a kormányzat a nyílt kormányzat melletti elkötelezettségét.

Az Open Government Partnership (OGP) egy nemzetközi kezdeményezés, melynek célja, hogy erősítse a kormányzatok elköteleződését az átláthatóság, a társadalmi konzultáció és részvétel mellett, valamint a korrupció elleni harcban. A kezdeményezéshez csatlakozó országok vállalásokat tehetnek: a transzparencia elősegítése, az állampolgárok bevonása és társadalmi szerepvállalásának elősegítése, korrupció-megelőzés és a kormányzás minőségének javítása érdekében – mindezt új, innovatív technológiák alkalmazásával, ezekből adódó lehetőségek kiaknázásával. A vállalások megvalósítását, a partnerországok kormányainak teljesítményét az ún. Független Jelentési Mechanizmus (Independent Reporting Mechanism, IRM) keretében tekintik át két évente. Ez a jelentés áttekinti a 2012 július és 2014 június közötti fő kormányzati lépéseket és azok végrehajtását és részletesebben összegzi az elmúlt egy év (2014 augusztus és 2015. szeptember) történéseit.

Hazánkban a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium (KIM) felelt az OGP akcióterv kidolgozásáért és végrehajtásáért. Ezt a feladatot a Belügyminisztériumhoz tartozó Nemzeti Védelmi Szolgálat (NVSZ) vette át 2014. júniusában. Civil szervezetek együttműködtek a kormánnyal mind az akcióterv tervezési, mind annak végrehajtási szakaszában. A KIM több vállalást is egyéb állami szervekkel partnerségben hajtott végre (például Magyar Államkincstár, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Állami Számvevőszék).

EGYEZTETÉS A CIVILSZERVEZETEKSEL

Az OGP-hez csatlakozott országok az akcióterv tervezési és végrehajtási szakasza során előre meghatározott konzultációs folyamatokat követnek. A végrehajtási szakaszt központosított egyeztetési folyamat jellemezte: a legtöbb találkozó a KIM-ben zajlott. Az egyeztetések később írásos véleménycserével, kommentálással egészültek ki. Az információszabadság törvény módosításának (mely effektíve korlátozta a közérdekű adatokhoz való hozzáférést) következtében, egyet nem értésük jeleként, a legaktívabb civil szervezetek 2013 tavaszán kiléptek az OGP Munkacsoportból. Távozásuk automatikusan oda is vezetett, hogy két vállaláscsoport civil-oldali képviselője és

1. TÁBLÁZAT: ÁTTEKINTÉS

VÁLLALÁSOK SZÁMA: 5
MÉRFÖLDKÖVEK SZÁMA: 16

A MEGVALÓSÍTÁS MÉRTÉKE

	ELŐREHALADÁSI JELENTÉS	ZÁRÓ JELENTÉS
TELJES:	8	9
JELENTŐS:	2	2
MÉRSÉKELT:	6	5
NEM KEZDŐDÖTT MEG:	0	0

AZON VÁLLALÁSOK SZÁMA, MELYEK:

VILÁGOSAN KÖTHETŐEK AZ OGP ÉRTÉKEKHEZ:	5	5
VÁRHATÓ HATÁSA JELENTŐS, VAGY TRANSZFORMATÍV	0	0
MEGVALÓSÍTÁS MÉRTÉKE JELENTŐS VAGY TELJES	3	4
MIND A HÁROM IGAZ (☺):	0	0

2. TÁBLÁZAT: ÁTTEKINTÉS

A KÖVETKEZŐ AKCIÓTERVBE ÁTVITT VÁLLALÁSOK SZÁMA:	0
A KÖVETKEZŐ AKCIÓTERVBE MÓDOSÍTÁSOKKAL ÁTVITT VÁLLALÁSOK SZÁMA:	5
A KÖVETKEZŐ AKCIÓTERVBŐL KIHAGYOTT VÁLLALÁSOK SZÁMA:	3
A KÖVETKEZŐ AKCIÓTERVVEL HOMÁLYOS KAPCSOLATBAN LÉVŐ VÁLLALÁSOK SZÁMA:	0

monitoringja jelentősen meggyengült, mert a kilépett civilek voltak ezen vállalások fő mozgatórugói és szószólói. A munkacsoport megmaradt tagjai, de a kilépett civil szervezetek többsége is továbbra is nyomon követték az Akcióterv végrehajtásának alakulását.

Az NVSZ a második magyar akciótervet online konzultáció keretében véglegesítette 2015 májusában. Az akcióterv nagy részben lefedte a nem-kormányzati szervezetek főbb ajánlásait. A Magyar Kormány 2015. júliusban fogadta el a második akciótervet a 1460/2018 kormányrendelettel.

Akcióterv konzultációs folyamat

AKCIÓTERV-FÁZIS	OGP FOLYAMAT KÖVETELMÉNY	TELJESÍTETTE –E A KORMÁNY A KÖVETELMÉNYT?
Végrehajtás során	Volt rendszeres konzultációs fórum a végrehajtás során?	Igen: OGP Munkacsoport (OGP MCS)
	Nyitottak vagy meghívás alapján voltak a konzultációk?	Meghívás alapján, de az OGP MCS tagok új szervezetek meghívására vonatkozó Javaslataira nyitott volt a kormányzat.
	A konzultáció minősége az IAP2-skálán	Bevonás

AZ ELŐREHALADÁSI JELENTÉS ÍRÁSAKOR MÉG BEFEJEZETLEN VÁLLALÁSOK VÉGREHAJTÁSA

Az OGP-hez csatlakozott országok vállalásokat tesznek kétéves akciótervekben. A 4. táblázatban a magyar vállalásokat mutatjuk be, egyben jelezzük milyen mértékben hajtották végre őket és mennyire voltak ambiciózusak. A táblázat illusztrálja továbbá a végrehajtás időzítésével kapcsolatos információkat, és azt, szükséges-e a vállalásokat a következő akciótervbe beépíteni. A jelentés további táblázatai pedig a korábbi előrehaladási jelentés írásakor még befejezetlen vállalásokkal kapcsolatos fejleményeket mutatják be. A tömörség kedvéért a korábban már befejezett mérföldkövek itt nem szerepelnek.

Magyarország első akcióterve három fókuszterületet jelölt ki: a közszféra integritásának javítása, a közszolgáltatások minőségének javítása és a közpénz gazdálkodás hatékonyságának javítása.

Az IRM Nemzetközi Szakértői Panelje (International Experts' Panel) 2015-ben egy új értékelési szempontot vezetett be, mely azt vizsgálja, hogy az adott vállalat teljesítése hozzájárult-e a nyílt kormányzáshoz az adott országban, azaz hogy az adott intézkedés mennyiben hatott a kormány viselkedésére és ténylegesen átláthatóbbá tette-e az adott kormányzat működését. Ez az új értékelési szempont azokat a kormányzatokat kívánja kitüntetni, melyek tényleges erőfeszítéseket tettek az átláthatóság növelésére. Kiinduló pont minden esetben az adott akcióterv végrehajtásának kezdete, és a „várható hatás” kategóriához hasonló osztályzatokat kapnak a kormányzatok:

1. Rontott: rontott a status quo-n
2. Nem változtatott: nem változtatott a status quo-n
3. Kismértékben: kiegészítő, de pozitív lépés az adott szakpolitikai területen
4. Nagymértékben: fontos lépés az adott szakpolitikai területen, de fókuszát vagy nagyságrendjét tekintve csak korlátozott hatás várható
5. Átütően: egy reform, mely átütő hatással volt az adott szakterületre

Szerkesztői kiegészítés: Az első és a második vállaláscsoport (a költségvetési adatok nyilvánosságának javítása és a közbeszerzési adatok kereshetőségének javítása) végrehajtása már az Előrehaladási Jelentés elkészültekor lezárult, ezért ezeket a jelen tanulmányban csak tömören tárgyaljuk. A már lezárult vállalásokkal kapcsolatban az olvasó részletesen tájékozódhat a 2014-ben megjelent Előrehaladási Jelentésben.

Összefoglaló a vállalatok végrehajtásáról

A VÁLLALÁS ÁTTEKINTÉSE	KÖRÜLHATÁROLHATÓ ÉS ÉRTEKELHETŐ				OGP RELEVANCIA			VÁRHATÓ HATÁS				VÉGREHAJTÁS		ELŐREHALADÁSI JELENTÉS		HOZZÁJÁRULT A NYÍLT KORMÁNYZÁSHOZ?					
	Nem	Csekély	Közepes	Magas	Információhoz való hozzáférés	Civil részvétel	Nyilvános elszámoltathatóság	Techn. és innováció az átláthatóságért és az elszámoltathatóságért	Egyik sem	Kicsi	Mérsékelt	Közepes	Nem kezdődött meg	Közepes	Jelentős	Teljes	Rontott	Nem változtatott	Kismértékben	Nagymértékben	Átütően
1. Költségvetési adatok			X		X				X							X			X		
2. Közbeszerzési adatok				X	X				X							X			X		
3. Nyilvánosság erősítése				X	X	X			X				X					X			
4. Integritásirányítási rendszer a közszférában			X			X	X		X					X					X		
5. Korrupció-megelőzéssel és integritással kapcsolatos ismeretek elterjesztése		X			X	X			X				X					X			

1 | KÖLTSÉGVETÉSI ADATOK

Magyarország vállalja, hogy az állampolgárok közpénzügyekről való jobb tájékoztatása érdekében számszerű és grafikus módon is bemutatja a központi költségvetés és módosításai tervezetének, valamint a végrehajtott költségvetésnek az adatait, az Egyesült Nemzetek Szervezete által kidolgozott COFOG (Classification of the Functions of Government) rendszer 2. szintjének megfelelő bontásban.

- A kormány bemutatja a központi költségvetés és módosításai tervezetének, valamint a végrehajtott költségvetésnek az adatait grafikus formában
- A kormány bemutatja a központi költségvetés kiadási adatait az Egyesült Nemzetek Szervezete által kidolgozott COFOG (Classification of the Functions of Government) rendszer 2. szintjének megfelelő bontásban

Vezető szervezet: Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium

Támogató szervezet Nemzetgazdasági Minisztérium, Közbeszerzési Hatóság

Indulás dátuma: 2013. Szeptember 1.

Befejezés dátuma: 2014. június 30.

ÖSSZESÍTÉS	VÉGREHAJTÁS (ZÁRÓ TANULMÁNY)				HOZZÁJÁRULT A NYÍLTABB KORMÁNYZÁSHOZ?				
	Nem kezdődött meg	Mérsékelt	Jelentős	Teljes	Rontott	Nem változtatott	Kismértékben	Nagymértékben	Átütően
<ul style="list-style-type: none"> • Relevancia: Világos • Körülhatárolhatóság és értékelhetőség: Közepes • Várható hatás: Csekély 				X			X		

HOZZÁJÁRULT A NYÍLTABB KORMÁNYZÁSHOZ?

Jóllehet a Magyar Kormány elkészítette és közzétette a költségvetési bevételeket és kiadásokat tartalmazó adatbázist a Magyar Államkincstár (MÁK) honlapján, az adatbázis nehezen található meg a honlapon és a közzétételt nem kommunikálták a széles nyilvánosság felé. (Sok menüponton kell végighaladni ahhoz, hogy az érdeklődő megtalálja a táblázatot, és a MÁK kezdőoldalon nincs arról látható/feltűnő információ, hogy az adatbázis feltöltésre került). Az IRM szakértő több módosítási javaslattal élt az adatbázis jobb keresztmetszeti és idősoros összehasonlíthatósága érdekében az Előrehaladási Jelentésben. Örömmel észleltük, hogy időközben egy új adatbázis is felkerült a MÁK honlapjára, amely már jobban megfelel a nemzetközi és kronológiai összevethetőség előfeltételeinek. Összességében, miközben hiánypótló volt az adatbázis megjelenítése, féltő, hogy az adatbázis létéről csak kevesen tudnak és azt csak kevesen használják. Ezt támasztja alá a civil szakértők körében végzett felmérésünk. A kérdőívünkben kapott válaszok rámutattak arra, hogy még a hazai, OGP érintettek és szakértők körében is nagyon alacsony azoknak az aránya, akik hallottak az adatbázis megjelenéséről. Az IRM szakértő mindezek figyelembevételével értékelte a várható hatást csekélynek.

2 | KÖZBESZERZÉSI ADATOK

Magyarország vállalja, hogy a közbeszerzési adatok nyilvánosságának biztosítása érdekében gondoskodik arról, hogy a közbeszerzési hirdetmények és más közbeszerzési közlemények (közbeszerzésekkel kapcsolatos, jogszabályi előírás alapján hivatalos közbeszerzési lapban, vagy közbeszerzési központi állami honlapon kötelezően közzéteendő adatok) úgy kerüljenek közzétételre, hogy minden beszerző szervhez egyedi, – a jogutódlás esetét kivéve – állandó azonosítószám, valamint minden konkrét közbeszerzési eljáráshoz is, az adott eljárás során állandó egyedi azonosítószám kerül hozzárendelésre. Ennek eredményeképpen valamennyi közzétett közbeszerzési dokumentum könnyen kereshetővé és lekérdezhetővé válik az érintett szerv és az adott konkrét eljárás egyedi azonosítószáma alapján.

Vezető szervezet: Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium

Támogató szervezet: Nemzetgazdasági Minisztérium, Közbeszerzési Hatóság

Indulás dátuma: 2015. február 25.

Befejezés dátuma: 2014. június 30.

ÖSSZESÍTÉS	VÉGREHAJTÁS (ZÁRÓ TANULMÁNY)				HOZZÁJÁRULT A NYÍLTABB KORMÁNYZÁSHOZ?				
	Nem kezdődött meg	Mérsékelt	Jelentős	Teljes	Rontott	Nem változtatott	Kismértékben	Nagymértékben	Átütően
<ul style="list-style-type: none"> Relevancia: Világos Körülhatárolható és értékelhető: Magas Várható hatás: Csekély 									
2. Összesítés				X			X		
2.1. Beszerző azonosító				X			X		
2.2. Eljárás azonosító				X			X		

HOZZÁJÁRULT A NYÍLTABB KORMÁNYZÁSHOZ?

Az egyéni azonosítók ugyan létrejöttek az egyes kiírók és eljárások azonosítására, a Közbeszerzési Hatóság nem kommunikálta ezt a változást szélesebb körökben. Továbbá, az egyéni azonosítók csak a kiírók számára jöttek létre, az ajánlattevők részére nem, illetve ezek az egyedi azonosítók nem jelennek meg következetesen minden, az adott közbeszerzéshez kapcsolódó dokumentumon. Az IRM szakértő ezért a vállalás várható hatását csekélynek értékelte.

3 | KÖZZÉTÉTELI GYAKORLATOK JAVÍTÁSA

A köztulajdon hasznosítására és a közpénzek felhasználásával kötött szerződések nyilvánosságának erősítése:

- A szabályszerűségi ellenőrzésekre jogosult kormánytól független és kormányzati állami szervek ellenőrzései mindig kiterjednek a közzétételi kötelezettségek teljesítésére is;
- a korrupciós kockázatok szempontjából áttekinti a közbeszerzési törvény, valamint a nemzeti és közösségi költségvetési pénzügyi támogatások szabályrendszere alkalmazásának tapasztalatait, különös tekintettel az elektronikus információszabadsággal kapcsolatos jogszabályi rendelkezések betartására, különös figyelmet fordítva a nyilvánosság lehetséges további növelésének formájára és tartalmára
- önkormányzati vagyonhasznosítási és beszerzési ügyben nyílt ülést kell tartani, kivéve a pályázati eljárások értékelésének megállapítására összehívott üléseket, ha a pályázati ajánlattevő vagy a pályázó kizárta ajánlata egy részének nyilvánosságra hozatalát, mivel az olyan üzleti titkot képez, amely saját tevékenységével összefügg, és nem vonatkozik a megkötendő szerződés lényeges elemeire, vagy ha az az önkormányzat tulajdonában álló gazdasági társaság üzleti titkát sértené;
- az önkormányzati testületi nyilvános előterjesztéseket a meghívó kiküldését követően, a meghívóval együtt kötelező közzétenni az önkormányzat honlapján.

Vezető szervezet: Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium

Támogató szervezet: Állami Számvevőszék, Közbeszerzési Hatóság

Indulás dátuma: 2015. február 25.

Befejezés dátuma: 2014. június 30.

ÖSSZESÍTÉS	VÉGREHAJTÁS (ZÁRÓ TANULMÁNY)				HOZZÁJÁRULT A NYÍLTABB KORMÁNYZÁSHOZ?				
	Nem kezdődött meg	Mérsékelt	Jelentős	Teljes	Rontott	Nem változtatott	Kismértékben	Nagymértékben	Átütően
<ul style="list-style-type: none"> • Relevancia: Világos • Körülhatárolhatóság és értékelhetőség: Közepes • Várható hatás: Csekély 									
3. Összesítés		X				X			
3.1. Közzétételi kötelezettségek ellenőrzése szabályszerűségi ellenőrzések esetén		X					X		
3.2. A közbeszerzési törvény áttekintése				X			X		
3.3. Önkormányzati ülések előterjesztéseinek nyilvánossá tétele		X				X			
3.4. Eljárás azonosító		X				X			

SZAKPOLITIKAI CÉL

A vállalás célja az volt, hogy javítsa az állami vállalatok és helyi önkormányzatok közzétételi gyakorlatát, és hogy átláthatóbbá tegye a közbeszerzési folyamatokat. A vállalás pontos célkitűzései a következők voltak:

- Az Állami Számvevőszék kiterjeszti szabályszerűségi ellenőrzéseit az állami vállalatok közzétételi gyakorlatainak ellenőrzésével (3.1). Az intézkedés célja, hogy az állami szervek szélesebb körében ösztönözze az átláthatóságot és a közérdekű információkhoz való hozzáférést.
- A közbeszerzéssel kapcsolatos információk jobb online elérhetősége érdekében áttekinti a Közbeszerzési törvényt (3.2)
- A helyi szintű vagyonhasznosítási és közbeszerzési kérdésekben nyílt ülésen lehessen részt venni a döntési folyamatokban (3.3), és minden önkormányzati ülés előtt legyen elérhető a tervezett ülésrend az önkormányzat honlapján (3.4). Ez utóbbi két intézkedés az átláthatóságot helyi szinten hivatott javítani.

STÁTUSZ

A megvalósítás mértéke az Előrehaladási Jelentés írása idején: Mérsékelt

3.1 Közzétételi kötelezettségek ellenőrzése **(mérsékelt)**

Az ellenőrző hatóságok (Állami Számvevőszék) belső szabályzata a közzétételi kötelezettségek ellenőrzését illetően egyelőre nem változott, ugyanakkor az ÁSZ ellenőrzési gyakorlata már – részben legalábbis – követi a vállalás célkitűzését. Fontos előrelépés lenne, ha az ÁSZ ez irányú tevékenységét is rendszeresen értékelnék és dokumentálnák.

3.2. A Közbeszerzési Törvény áttekintése **(teljes)**

A már lezárult vállalásokkal kapcsolatban az olvasó az IRM Előrehaladási Jelentés alapján tájékozódhat.

3.3 Nyílt ülés tartása önkormányzati vagyonhasznosítási és beszerzési ügyek esetén **(mérsékelt)** és

3.4 Önkormányzati ülések előterjesztéseinek nyilvánossá tétele **(mérsékelt)**

Már az akcióterv-periódus kezdeti szakaszában világossá vált, hogy ennek a két mérföldkönek a végrehajtása nem lesz döccenőmentes, ugyanis a kezdeményezések különböző lobbicsoportok erős ellenállásába ütköztek (például Megyei Jogú Városok Szövetsége). A két mérföldkövel kapcsolatban továbbra sem történt előrelépés.

A megvalósítás mértéke a Záró Tanulmány írása idején: Mérsékelt

A kormány Önértékelési Jelentése és az IRM szakértő média monitoringja alapján a befejezetlen mérföldkövek (3.1, 3.3 és 3.4) esetében nem történt jelentős előrelépés az előző jelentés óta. Azt követően, hogy egyes civil szervezetek tiltakozásképp kiléptek a kormányzati munkacsoportból 2013-ban, a 3.3-as és 3.4-es mérföldkövek támogatóikat veszítették és kikerültek az OGP folyamat fókuszából. Az Előrehaladási Jelentés megjelenése óta nem került sor tárgyalásokra a kormány és a Megyei Jogú Városok Szövetsége (a vállalásokat erősen ellenző szervezet) között. Az IRM szakértő nem tudott azonosítani a kormány részéről olyan lépéseket, melyek a befejezetlen mérföldkövek végrehajtására irányultak volna.

HOZZÁJÁRULT A NYÍLTABB KORMÁNYZÁSHOZ?

Összességében ezek a vállalások akár káros hatással is lehettek az átláthatóbb közzététellel kapcsolatos törekvésekre. A közzététel javítását célzó intézkedések a legtöbb hazai civil szervezet és érintett erős támogatását bírta, ugyanakkor egy-egy érdekszervezet ellenezte azokat. Ez az ellenállás nagymértékben blokkolta a végrehajtást is. A 3.1-es mérföldkö esetén az ÁSZ közzétételi kötelezettségek teljesülését értékelő vizsgálatai

nem terjedtek ki az állami vállalatokra (csak központi szervekre) és az önkormányzatok ilyen irányú gyakorlatának átvilágítása is csak esetleges. A 3.3 és 3.4 mérföldkövek megvalósítása pedig félbeszakadt.

BEKERÜLTEK A BEFEJEZETLEN VÁLLALÁSOK AZ ÚJ AKCIÓTERVBE?

Igen, a kormány a befejezetlen vállalásokat részben felvette a második akciótervbe.¹

3.1 Közzétételi kötelezettségek ellenőrzése (Nem került be).

3.3 Nyílt ülés tartása önkormányzati vagyonhasznosítási és beszerzési ügyek esetén (Igen, de módosításokkal).

3.4 Önkormányzati ülések előterjesztéseinek nyilvánossá tétele (Igen, de módosításokkal).

Az új akcióterv alapján a következő években mind a közzétételi gyakorlatok erősítése, mind a helyi döntéshozatali folyamatok átláthatóbbá tétele része lesz a Magyar Kormány napirendjének. Ezek a területek – bár az előző akciótervhez képest módosított szövegezéssel - az új akcióterv 3. 6. 7. és 9. vállalásaiban jelennek meg. Az új akcióterv vállalásai az OGP értékek szempontjából nagyon is relevánsak, de konkrét részletek (pl.: célcsoport, időzítés, elvárt eredmények) hiányában nehezen értékelhetőek.

Az új akcióterv ebben a témacsoportban a következő célokat tűzi ki:

- Helyi önkormányzati döntéshozatal nyilvánosságának biztosításával és az ehhez fűződő közzététellel kapcsolatos gyakorlat hatékonyabbá tétele céljából módszertani útmutatót kell kidolgozni, amelynek széleskörű alkalmazását országos szinten legalább hét, az önkormányzatok számára szervezett műhelymunka útján kell előmozdítani. (3. vállalás),
- A közérdekű adatok önálló, proaktív közzétételében is egyértelmű támpontot nyújtó, információszabadsággal kapcsolatos e-learning képzést kell kialakítani és biztosítani az államigazgatási és önkormányzati szervek továbbképzési programjában. (6. vállalás),
- A Nemzeti Közzolgálati Egyetem bevonásával a korrupció-megelőzés és integritás témáját népszerűsítő tréningcsomagot kell kidolgozni (7. vállalás), és
- Kísérleti projekt keretében meg kell vizsgálni, hogy az önkormányzati rendeletek és képviselő testületi ülési jegyzőkönyvek kereshetősége és feldolgozhatósága miként javítható egy nemzetközi szinten már bevált nyílt szabvány bevezetésével (9. vállalás).

A még nem végrehajtott vállalások teljesítése érdekében az IRM szakértő a következőket javasolja a Kormány számára:

- Közzétételi kötelezettségek ellenőrzése (3.1): Felügyeleti joggal bíró intézmények (Állami Számvevőszék, Kormányzati Ellenőrzési Hivatal) mandátumának és kapacitásának megerősítése, ami a központi és helyi szintű intézmények, valamint az állami vállalatok közzétételi kötelezettségeinek ellenőrzését illeti.
- Helyi önkormányzatok közzétételi gyakorlatainak erősítése (3.3 és 3.4): az átláthatósággal kapcsolatos előírásokat egységesíteni kell annak érdekében, hogy a nyílt kormányzást elősegítő gyakorlatok az egész országban elterjedjenek mind a helyi, mind a központi szinten. Ezen felül a már meglévő jogi előírások betartása céljából fontos volna a közsféra dolgozói számára képzések és workshopok keretében bemutatni az átláthatóság előnyeit és megvalósítási feltételeit.

4 | INTEGRITÁSIRÁNYÍTÁSI RENDSZER A KÖZSZFÉRÁBAN

Magyarország vállalja, hogy:

- biztosítja a közsféra szervezeteinek és az állami tulajdonban álló gazdasági társaságoknak a részvételét az Állami Számvevőszék Integritás Felmérésében.
- integritásirányítási rendszert vezet be a központi közigazgatásban.
- megteremti a bejelentők védelmének intézményrendszerét.
- meghatározza az állami szervek érdekérvényesítőkkal való kapcsolattartására vonatkozó szabályokat.
- biztosítja a Kormány által megtárgyalandó előterjesztések, valamint a miniszteri rendeletek tervezetei korrupciós kockázatainak – az előzetes hatásvizsgálat keretében történő – döntést megelőző elemzését.
- a kormányzattól független hivatásrendi köztisztviselők által elfogadott Hivatásetikai Kódexeket készíti a kormánytisztviselői és a rendvédelmi állomány számára.

Vezető szervezet: Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium

Támogató szervezet: Állami Számvevőszék, Nemzeti Közzolgálati Egyetem, A Magyar Kormánytisztviselői Kar, Nemzeti Fejlesztési Ügynökség, Közigazgatási és Igazságügyi Hivatal

Indulás dátuma: 2013. Február 25.

Befejezés dátuma: 2014. Január 1.

ÖSSZESÍTÉS	VÉGREHAJTÁS (ZÁRÓ TANULMÁNY)				HOZZÁJÁRULT A NYÍLTABB KORMÁNYZÁSHOZ?				
	Nem kezdődött meg	Mérsékelt	Jelentős	Teljes	Rontott	Nem változtatott	Kismértékben	Nagymértékben	Átütően
<ul style="list-style-type: none"> • Relevancia: Világos • Körülhatárolhatóság és értékelhetőség: Közepes • Várható hatás: Csekély 									
4. Összesítés			X				X		
4.1. Állami tulajdonban lévő vállalatok részvétele az ÁSZ Integritás Felmérésben			X				X		
4.2. Integritásirányítási rendszer			X					X	
4.3. Bejelentők védelme				X		X			
4.4. Érdekérvényesítőkkal való kapcsolattartás				X		X			
4.5. Előterjesztésekhez kapcsolandó hatásvizsgálatok		X				X			
4.6. Hivatásetikai kódex				X			X		

SZAKPOLITIKAI CÉL

A vállaláscsoport célja az volt, hogy a tervezett intézkedések segítségével csökkenjen a korrupciós esetek száma a közszférában, intézményesüljön a bejelentővédelem, valamint a kormány és az érdekérvényesítők (lobbi csoportok) közötti kapcsolattartás.

A vállalás pontos célkitűzései a következők voltak:

- Az állami intézmények és vállalatok részvételének ösztönzése az Állami Számvevőszék Integritás Felmérésében (4.1). Az Állami Számvevőszék 2010 óta évente végzi el ezt a felmérést, mely eredetileg csak állami intézmények integritását ellenőrizte.
- Egy integritás-irányítási rendszer bevezetése a közigazgatásban. (4.2) A vállalás célja, hogy a közalkalmazottak tudatosabban alkalmazzák a transzparenciával és integritással kapcsolatos eljárásformákat, és meghonosítsa az etikus szervezeti kultúrát. Az intézkedés leírása valamelyest félrevezető, mert tartalmilag csak a korrupciós kockázatok feltérképezéséről van szó, nem pedig azok folyamatos nyomon követéséről.
- A bejelentővédelem intézményrendszerének létrehozása (4.3). A bejelentők megerősített védelmét ez a kezdeményezés elsősorban egy átfogó bejelentővédelmi törvénnyel és egy elektronikus bejelentőrendszer létrehozásával kívánja létrehozni.
- Az állami szervek érdekérvényesítőkké váló kapcsolattartására vonatkozó szabályok meghatározása (4.4). Az első magyar Akcióterv elfogadása előtt Magyarországon nem volt érvényben hatályos lobbitorvény, ezért ez a mérföldkő kiemelt jelentőséggel bír a kormány és az érdekérvényesítők közötti tárgyalások átláthatóbbá tételében.
- A Kormány által megtárgyalandó előterjesztések, rendelet-tervezetek korrupciós kockázatainak – az előzetes hatásvizsgálat keretében történő – elemzésének biztosítása. Az intézkedés célja az volt, hogy a korrupciós kockázatok felmérését a törvényhozás gyakorlati folyamatának szerves részévé tegye.
- Hivatásetikai Kódexek készítése a kormány tisztviselői és a rendvédelmi állomány számára a kormányzattól független hivatásrendi köztisztviselők által (4.6).

STÁTUSZ

A megvalósítás mértéke az Előrehaladási Jelentés írása idején: Jelentős

4.1 Az állami tulajdonban lévő vállalatok részvétele az ÁSZ Integritás Felmérésében **(jelentős)**

Míg az Integritás Felmérésre érkezett válaszok minősége és aránya jelentősen javult (például, nőtt a válaszadási arány, a felmérésben részt vevő állami intézmények száma) az állami vállalatok részvételi aránya nem nőtt jelentősen az elmúlt időszakban. Az előrehaladás jelentős volt mindenesetre, mert az intézkedés szövegezése az állami intézmények (nem csak állami vállalatok) részvételének növelését célozta, ez pedig nagymértékben teljesült. Az elmúlt években 1000-ról csaknem 2000-re nőtt a Felmérést kitöltő állami közintézmények száma.

4.2 Integritásirányítási rendszer **(jelentős)**

Az integritásirányítási rendszer hivatalosan 2013-ban került bevezetésre a magyar közigazgatásban. A Nemzeti Közszolgálati Egyetem (NKE) készítette fel és képezte az ún. integritás tanácsadókat. A tanácsadók feladata az Integritásirányítási Rendszer akadálymentes bevezetése, illetve az etikus szervezeti kultúra és magatartás fejlesztésének segítése. Az eredeti célindikátorok nem teljesültek az Előrehaladási Jelentés írása idején. Az NKE 2013-ban vezetett be egy posztgraduális képzést integritás-menedzsment témában. 2014 májusáig körülbelül 120 diák diplomázott ezen a szakon, mint kvalifikált integritás tanácsadó.

4.3 Bejelentők védelme **(teljes)**

A már lezárult vállalásokkal kapcsolatban az olvasó az IRM Előrehaladási Jelentés alapján tájékozódhat.

4.4 Az érdekérvényesítőkkal való kapcsolattartás **(teljes)**

A már lezárult vállalásokkal kapcsolatban az olvasó az IRM Előrehaladási Jelentés alapján tájékozódhat.

4.5 Az előterjesztésekhez kapcsolandó hatásvizsgálatok **(mérsékelt)**

A kormány 2010 óta dolgozik a jogszabályok előzetes hatásvizsgálati módszerein. Míg a hatásvizsgálati lap előkészítése már az akcióterv 2013-as elfogadása előtt megkezdődött, a kormányzati képviselővel folytatott interjúk alapján elmondható, hogy a sablon véglegesítése folyamatban van. Mivel az intézkedés célja – a korrupciós kockázatok felméréseinek beépítése a jogszabály-alkotási folyamatba – nem teljesült a végrehajtási időszak végéig (2014 június), az IRM szakértő "mérsékeltnek" találta a mérőföldkö végrehajtását.

4.6 Hivatásetikai kódex **(teljes)**

A már lezárult vállalásokkal kapcsolatban az olvasó az IRM Előrehaladási Jelentés alapján tájékozódhat.

A megvalósítás mértéke a záró tanulmány írása idején: Jelentős

A kormány Önértékelési Jelentése és az IRM szakértő által végzett média-monitoring alapján a befejezetlen mérőföldkövek (4.1, 4.2 és 4.5) végrehajtása nem haladt előre az elmúlt egy évben, az Előrehaladási Jelentés megjelenése óta. A 4.1 intézkedés végrehajtását még nehéz értékelni, mert a 2015. évi Integritás Felmérés feldolgozása és értékelése még nem készült el, így a válaszadók összetételéről nincs információnk. A 4.4 intézkedés esetén nem érhetőek el monitoring-célból készült információk az érdekérvényesítőkkal való kapcsolattartásról. A korrupciós kockázatot felmérő, előzetes hatásvizsgálati lap (4.5) elkészült, a kitöltött lapokat azonban nem terjesztik széles körben és nem igazán ismert, hogy hány esetben változtattak az eredeti jogszabályon a hatásvizsgálati lap ajánlásai alapján. Az előrehaladás mértéke így korlátozott, mivel az eredeti cél a szóban forgó jogszabály alkotási gyakorlat alakítása volt (és nem csupán a hatásvizsgálati lap kidolgozása).

Civil szakértők véleménye alapján bár a 4.3-as vállalás (bejelentővédelem) kapcsán történt néhány törvény módosítás, ezek érdemben nem módosítanak a bejelentők védelmének minőségén.¹

HOZZÁJÁRULT A NYÍLTABB KORMÁNYZÁSHOZ?

Az Integritás Felmérés célcsoportjainak kiterjesztése jelentethetett volna előrelépést, de a gyakorlatban nem valósult meg ez a célkitűzés. Az Integritásirányítási Rendszer szintén sokat javíthat a kormányzás nyíltságán, amennyiben az integritási tanácsadók pénzügyi és munkajogi értelemben is függetlenek lesznek az adott szervezettől. A bejelentők védelmével kapcsolatban elmondható, hogy az új törvény nem nyújt elegendő védelmet a bejelentők számára (lásd anonimitásuk nem minden esetben biztosított és hatékonyabb pénzügyi és jogi védelemre lenne szükségük), illetve az előírásoknak való intézményi megfelelés sem egyértelműen biztosított. Szükséges lenne a bejelentővédelem intézményi hátterének, és a bejelentők védelmének erősítése.² A korrupciós hatásvizsgálat módszertana még nem véglegesített és így gyakorlati hatása nem igazán mérhető még. Az etikai kódex nem kellően részletes ahhoz, hogy kikényszeríthető legyen, így a közszféra mindennapi működésére gyakorolt hatása csekély.

BEKERÜLTEK A BEFEJEZETLEN VÁLLALÁSOK AZ ÚJ AKCIÓTERVBE?

Igen, a kormány a befejezetlen vállalásokat részben felvette a második akciótervbe.³

4.1 Az állami tulajdonban lévő vállalatok részvétele az ÁSZ Integritás Felmérésében **(Igen, de módosításokkal)**

A Nemzeti Korrupcióellenes Program (NKP) 2015-2018⁴ tartalmazza ezt a vállalást. Azt a célt tűzi ki, hogy az Állami Számvevőszék különálló Integritás Felmérést kell, hogy készítsen az állami vállalatok számára. Az NKP azt is előírja, hogy a felmérést egy pilot során kell tesztelni 2015. második felében, majd 2016-tól legalább három éven át minden évben ki kell tölteni azt az állami vállalatokkal.

4.2 Integritásirányítási rendszer **(Nem került be)**

Az IRM szakértő nem talált arra vonatkozó információt, hogy a Kormány tervezné ennek a vállalásnak a továbbvitelét. Az Előrehaladási Jelentés már jelentősnek értékelte a mérföldkő végrehajtását, mert az NKE-n 2013 óta elérhető integritás-menedzsment posztgraduális képzés továbbra is működik, ez pedig kulcsfontosságú a mérföldkő hatásának tartósságához.

4.4 Az érdekérvényesítőkkal való kapcsolattartás **(Befejezett, de az új akciótervben is megjelenik)**

Bár az új lobbitorvényt elfogadták, a Kormány a második akcióterv 5. vállalásában további intézkedéseket irányoz elő („Az érdekérvényesítőkkal való kapcsolattartás szabályainak történő megfelelés támogatására útmutatót kell kiadni.”⁵⁾) Az intézkedés fontos előrelépés, és összhangban áll az IRM szakértő Előrehaladási Jelentésében tett javaslataival. Bár konkrét részletek nem derülnek ki az intézkedésről, az mindenképp OGP értékekkel azonos célokat tűz ki. A lobbiszabályozás sikeres alkalmazása fontos lépés lehet a közszférában megjelenő korrupció megfékezéséhez.

4.5 Az előterjesztésekhez kapcsolandó hatásvizsgálatok **(Nem került be)**

A már lezárult vállalásokkal kapcsolatban az olvasó az IRM Előrehaladási Jelentés alapján tájékozódhat.

A még nem végrehajtott vállalások teljesítése érdekében az IRM szakértő a következőket javasolja:

- Az állami tulajdonban lévő vállalatok részvétele az ÁSZ Integritás Felmérésében (4.1 mérföldkő): Az állami vállalatok részvételének ösztönzése az ÁSZ Integritás Felmérésében (például pozitív ösztönzővel, lásd egy díj bevezetésével, melyet a felmérésben legjobb helyezést elért vállalatok nyerhetnének el, vagy szankciókkal részvétel megtagadása esetén).
- Integritásirányítási rendszer (4.2 mérföldkő): Az integritás tanácsadók képzését érdemes folytatni és szorgalmazni kell az adott szervezetektől független tanácsadók kinevezését.
- Lobbitorvény (4.4 mérföldkő): Szükséges lenne a lobbiesemények jogi szabályozásának minőségét és hatásosságát javítani. Ezt segítené elő például a lobbiesemények pontosabb, részletesebb leírásának előírása, vagy a lobbiesemények közzétételének hatékonyabb (pozitív) ösztönzése, a lobbiesemények adatbázisának (újbóli) felállítása.
- Az előterjesztésekhez kapcsolandó hatásvizsgálatok (4.5 mérföldkő): A kormány biztosítsa, hogy a korrupciós kockázatokat előrejelző tanulmányok megjelentetését. Ha jelenlegi formájában végrehajthatatlannak bizonyul a vállalás, érdemes lenne azt újraértelmezni. A tanulmányok eredményeit (hatásvizsgálatok, módszertani mellékletek) fontos volna rendszeresen közzétenni.

5 | A KORRUPCIÓ-MEGELŐZÉSÉVEL ÉS AZ INTEGRITÁSSAL KAPCSOLATOS ISMERETEK TERJESZTÉSE

Magyarország vállalja, hogy

- integritás, korrupció-megelőzés és etika témájú képzéseket biztosít az állami szervek tisztviselői számára.
- az állami szervek képzési rendszerein belül a közérdekű adatok önálló, proaktív közzétételében is egyértelmű támpontot nyújtó, információszabadsággal kapcsolatos képzési elemeket biztosít az államigazgatási, az önkormányzati és az igazságszolgáltatási munkatársak számára.
- hiteles, átlátható, költséghatékony, állampolgárok és a civil szervezetek bevonására építő, célcsoportonként differenciált tájékoztató kampányt indít a társadalom tagjai korrupciós jelenségekkel, és az azokkal szemben alkalmazható magatartásformákkal és ellenlépésekkel kapcsolatos ismereteinek és tudatosságának növelése érdekében.
- gondoskodik a korrupciós jelenségekkel, és az azokkal szemben alkalmazható magatartásformákkal és ellenlépésekkel kapcsolatos értékeknek és ismereteinek az iskolai oktatásban és nevelésben való megjelenítéséről, ideértve az e tárgyú iskolai tankönyvek tartalmának felülvizsgálatát és antikorrupciós ismeretekkel való kiegészítését

Vezető szervezet: Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium

Támogató szervezet: Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Indulás dátuma: 2013. február 25.

Befejezés dátuma: 2014. június 30.

ÖSSZESÍTÉS	VÉGREHAJTÁS (ZÁRÓ TANULMÁNY)				HOZZÁJÁRULT A NYÍLTABB KORMÁNYZÁSHOZ?				
	Nem kezdődött meg	Mérsékelt	Jelentős	Teljes	Rontott	Nem változtatott	Kismértékben	Nagymértékben	Átütően
<ul style="list-style-type: none"> • Relevancia: Világos • Körülhatárolhatóság és értékelhetőség: Csekély • Várható hatás: Csekély 			X			X			
5. Összesítés			X			X			
5.1. Tisztviselők számára tréningek biztosítása				X		X			
5.2. Információszabadsággal kapcsolatos képzések		X				X			
5.3. Tájékoztató kampány				X		X			
5.4. Korrupció témája a Nemzeti Tantervben				X		X			

SZAKPOLITIKAI CÉL

A vállalással a kormány a közsféra integritására és korrupció-megelőzési intézkedéseire kívánja felhívni a figyelmet.

A vállalat pontos célkitűzései a következők voltak:

- A Nemzeti Közszerológati Egyetemét bízták meg azzal a feladattal, hogy köztisztviselők számára alakítson ki integritás témájú képzéseket (5.1). A mérföldkő célja, hogy a köztisztviselők körében felhívja a figyelmet az integritás, az átláthatóság és a korrupció-megelőzés fontosságára.
- A Nemzeti Közszerológati Egyetemét nevezték ki, hogy információszabadság témájában tréningeket tartson köztisztviselők számára (5.2) azzal a céllal, hogy a köztisztviselők a gyakorlatba illeszthető tudást kapjanak információszabadság kérdéskörében.
- A kormány egy az állampolgárokat és civil szervezeteket megcélzó kommunikációs kampányt szervez (5.3), melynek célja, hogy szélesítse a célcsoport látókörét és tudatosságát a korrupció jelenségével kapcsolatban.
- A kormány beemeli a Nemzeti Alaptanterv-be a korrupció jelenségének tárgyalását.

STÁTUSZ

A megvalósítás mértéke az Előrehaladási Jelentés írásán idejében: Mérsékelt

A vállalat megvalósítása nagyon vegyes képet mutatott. Míg két mérföldkővet (tisztviselők számára tréningek biztosítása - 5.1 és Korrupció témájának megjelenése a Nemzeti Tantervben - 5.4) végrehajtottak, a másik kettő végrehajtása továbbra is csak előkészítés alatt volt az Előrehaladási Jelentés írása idején (Információszabadsággal kapcsolatos képzések – 5.2 és Tájékoztató kampány 5.3).

5.1 Tisztviselők számára tréningek biztosítása **(teljes)**

A már lezárult vállalatokkal kapcsolatban az olvasó az IRM Előrehaladási Jelentés alapján tájékozódhat.

5.2 Információszabadsággal kapcsolatos képzések **(teljes)**

Kormányzati forrással folytatott interjúnk nyomán elmondható, hogy a képzések tananyaga az Előrehaladási Jelentés írásakor még az előkészítési folyamatban volt.

5.3 Tájékoztató kampány **(mérsékelt)**

Az IRM szakértő hivatalos kormányzati forrása szerint az Előrehaladási Jelentés írásakor a tájékoztató kampány projekt még a tervezés szakaszban volt.

5.4 Korrupció témája a Nemzeti Tantervben **(teljes)**

A már lezárult vállalatokkal kapcsolatban az olvasó az IRM Előrehaladási Jelentés alapján tájékozódhat.

A megvalósítás mértéke a záró tanulmány írása idején: Jelentős

Az 5.2-es vállalatokkal kapcsolatban sem a média, sem kormányzati információk nem erősítették meg, hogy a korábban befejezett vállalatok esetében volt-e előrelépés az elmúlt egy évben.

A kormány a tájékoztató kampányt (5.3) a Záró Tanulmány írásának idejére megszervezte és lebonyolította. A kampány keretében a kormány a rendvédelmi szervek dolgozóit és a rendvédelmi végzős hallgatókat egy korrupciómegelőzési előadásorozattal szólította meg. A Nemzeti Védelmi Szolgálat nyári fesztiválokra jelent meg abból a célból, hogy a fiatalokat is megszólítsa. 2015 augusztusában a teljes lakosság számára televíziós és rádiós spotokat, internetes bannereket, a nyomtatott sajtóban pedig hirdetésekkel jelentettek meg korrupciómegelőzés témájában.¹ A mérföldkő költséghatékonyágát költségadatok hiányában nem tudjuk megállapítani. Az előzetes tervekkel ellentétben a kormány nem vonta be a civil szervezeteket a mérföldkő

kivitelezésébe és a kivitelezés csak mérsékelten értékelhető differenciálnak. A mérföldkő végrehajtását teljesnek értékeltük, a vállalás végrehajtásának szintjét pedig mérsékeltről jelentősre módosítottuk.

2015 januárban tartott társadalmi konzultáció eredményeivel összhangban, a társadalmi információs kampány (5.3 vállalás) az új akcióterv-periódus egyik kiemelt intézkedése lesz.

HOZZÁJÁRULT A NYÍLTABB KORMÁNYZÁSHOZ?

Az IRM szakértő megítélése szerint ez a vállaláscsoport csak csekély mértékben járult hozzá a nyílt kormányzáshoz. Bár a Nemzeti Alaptantervbe beépült egy, a korrupcióról szóló modul, ez a vállalás és a társadalmi kampány nem a közsférát célozza meg, így annak működésére csak közvetetten és valószínűsíthetően csak kismértékben hatott. A tájékoztató kampány hatásáról nincsenek adataink, de az elérhető információk alapján az csak csekély mértékben járulhatott hozzá ahhoz, hogy az állampolgárok magabiztosabban lépjenek fel a korrupció jelenségével szemben

BEKERÜLTEK A BEFEJEZETLEN VÁLLALÁSOK AZ ÚJ AKCIÓTERVBE?

Igen, a kormány a befejezetlen vállalásokat részben felvette a második akciótervbe.²

5.2 Tisztségviselők számára tréningek biztosítása **(Igen, de módosításokkal)**

Az új Akcióterv 6. vállalása szerint a kormány e-learning képzéseket fog kialakítani az államigazgatási és az önkormányzati szervek számára információszabadság témakörében. Cél, hogy gyakorlati útmutatást adjon a közérdekű adatok önálló, proaktív közzétételéhez. A vállalás végrehajtásának határideje 2016. június.

5.3 Tájékoztató kampány **(Igen, de módosításokkal)**

Az új akcióterv 7. vállalása szerint a korrupció-megelőzés és integritás témáját népszerűsítő tréningcsomag kerül kidolgozásra önkormányzatok és az állampolgárok számára 2015-2016 során.

A második akciótervben megjelent vállalások nagyon fontosak az OGP értékek szempontjából, de további részletek és mérföldkövek meghatározása lenne szükséges a vállalások várható hatásának értékeléséhez.

Szakértők és civilek javaslatai alapján az IRM szakértő szerint megfontolandó az integritás tréningek kiterjesztése állami vállalatok vezetőire és beosztottjaira, valamint a tervezett tájékoztató tréningek tananyagának további pontosítása (várt hatás, mérhető indikátorok, stb.).

MÓDSZERTANI MEGJEGYZÉS

A vállalásokat az eredeti OGP Akcióterv struktúrájában elemeztük. A jelentés kormányzati programok, törvény- és egyéb jogszabálytervezetek, kormányhatározatok, a kormány Önértékelési Jelentése, az első akcióterv vállalásainak értékelése, valamint a második akcióterv előkészítésének nyomon követése alapján készült el. A Nemzeti Védelmi Szolgálattal folytatott írásos konzultáció és a különböző médiumokban fellelhető írásos értékelések szintén szerves részét képezték értékelési folyamatnak.

¹ A Kormány 1460/2015. (VII. 8.) Korm. határozata Magyarországnak a Nyílt Kormányzati Együttműködés kezdeményezés keretében a 2015–2017. évekre tett vállalásairól szóló második akciótervről

² A 2013. évi CLXV. Törvény a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről 2. §-a szerint az anonim módon leadott bejelentéseket az Ombudsman mellőzheti, illetve az ő hatásköre eldönteni, hogy a bejelentés súlyos jog-, vagy érdekvédelmet sért -e és így szükséges -e azt kivizsgálni.

³ IRM Előrehaladási Jelentés, Magyarország, <http://www.opengovpartnership.org/sites/default/files/HU%20IRM%20Progress%20Report%202015%20EN%20for%20public%20comment.pdf>

⁴ A Kormány 1460/2015. (VII. 8.) Korm. határozata Magyarországnak a Nyílt Kormányzati Együttműködés kezdeményezés keretében a 2015–2017. évekre tett vállalásairól szóló második akciótervről

⁵ A Kormány 1336/2015. (V. 27.) Korm. Határozata a Nemzeti Korrupcióellenes Program és az azzal összefüggő intézkedések 2015–2016. évre vonatkozó terve elfogadásáról [Government decree on the adoption of the National Corruption Prevention Program and the related measures for the year 2015-2016]. <http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK15072.pdf>

⁶ .../2015.(...) Korm.határozata Magyarországnak a Nyílt Kormányzati Együttműködés kezdeményezés keretében a 2015-2017. évekre tett vállalásairól szóló második akciótervről [.../2015(...) Governmental Decree on the Second OGP Action Plan of Hungary for years 2015-2017.]

⁷ Korrupciómegelőzés, kormányzati portál, 2015. augusztus 19. <http://korrupciomegelozes.kormany.hu/tisztessegesen-velled-zarokonferenciajához-erkezett-a-korrupciomegelozesi-kiemelt-projekt>

⁸ A Kormány 1460/2015. (VII. 8.) Korm. határozata Magyarországnak a Nyílt Kormányzati Együttműködés kezdeményezés keretében a 2015–2017. évekre tett vállalásairól szóló második akciótervről

Reszkető Petra Edina a Budapest Intézet társigazgatója, egyik fő szakterülete az üzleti környezet fejlesztése, a kormányzati hatékonyság és átláthatóság értékelése. A kapcsolódó kvantitatív és kvalitatív módszertanok területén jelentős tapasztalattal rendelkezik. A jelentés létrejöttében értékes támogatást nyújtott Orosz Anna, a Budapest Intézet junior kollegája.

A Nyílt Kormányzati Együttműködés (OGP) célja a kormányok azon vállalásainak

biztosítása, melyek a kormányzati átláthatóságot, az állampolgári érdekképviselést és érvényesítést, a korrupcióellenes törekvéseket kívánják elősegíteni új technológiák alkalmazásával. Az OGP Független Értékelési Mechanizmus értékeli a nemzeti akciótervek előkészítését és végrehajtását abból a célból, hogy ezáltal is elősegítse a kormányzati, civil és üzleti szektor érintettjei közötti párbeszédet és megerősítse az elszámoltathatóságot.

Independent Reporting Mechanism
Open Government Partnership
c/o OpenGovHub
1110 Vermont Ave NW Suite 500
Washington, DC 20005

Open
Government
Partnership

INDEPENDENT
REPORTING MECHANISM